

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У КОНТЕКСТІ ТЕНДЕНЦІЙ ЕТИЧНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

студентка Левченко Г.М.

Етичне інвестування є серйозною соціальною проблемою, яка ще не достатньо вирішена в багатьох країнах світу. Етичність визначаються тим, наскільки інвестори дотримуються чи не дотримуються у своїй діяльності правил, норм та принципів етики.

В останні кілька років спостерігається створення оновлених, свідомо етично орієнтованих фінансових систем. Сьогодні існують банки, кредитні спілки, кооперативи та підприємства, які обговорюють можливість перегляду своїх статутів, з тим щоб вони були орієнтовані на охорону природи, турботу про людину і виробництво екологічно чистих продуктів.

Компанії, які забруднювали навколишнє середовище і викликали зростання смертності серед населення в результаті виробництва небезпечної продукції позбавлялися капіталовкладень. У міру розширення руху етичного інвестування такий негативний підхід еволюціонує у позитивний пошук і готовність підтримувати та вкладати гроші в підприємства, дії яких спрямовані на екологізацію виробництва, збереження природних ресурсів та енергії.

Сталий розвиток підприємства характеризується трьома складовими: економічною, екологічною та соціальною. Економічна складова - збереження сукупного капіталу, за допомогою якого повинен вироблятися максимальний дохід. Соціальна складова розвитку підкреслює важливість збереження стабільності існуючих соціальних систем. Екологічна - збереження можливості самовідновлення екосистем.

Згідно з концепцією соціальної відповідальності підприємства власник має приймати рішення і здійснювати дії, які збільшують рівень добробуту, відповідають інтересам суспільства і підприємства.

Існують групи показників, за допомогою яких може здійснюватися моніторинг і контроль соціальної діяльності компанії: показники соціальної відповідальності перед працівниками; показники навколишнього середовища; показники поведінки компанії на ринку; показники залучення до життя громадськості.

У першу чергу, соціальна діяльність підприємства має бути орієнтована на персонал. Соціальна відповідальність підприємства, що орієнтована на працівників, має проявлятися не лише у справедливій винагороді персоналу у вигляді заробітної плати і умов праці, але й низці інших заходів, які спрямовані на формування його лояльності. Коли ж йдеться про відношення співробітників до працедавця, лояльність виражається в бажанні працювати ефективно, прагненні відповідати принципам підприємства, активно сприяти досягненню його цілей.

Соціальні програми підприємства, спрямовані на суспільство мають інші цілі й способи досягнення. Необхідність у формуванні соціальних програм підприємств обумовлена певними потребами: в зміцненні довіри суспільства; в забезпеченні ефективної діяльності й управління; в удосконаленні відносин на підприємстві; в уніфікації вимог до систем управління.

Для оцінки соціальної відповідальності використовують методи потрійного підсумку, збалансованої карти оцінок, Лондонської групи порівняльного аналізу, стандарт SA 8000, Європейську модель якості, індекс корпоративної благодійності, соціальний індекс, індекс стійкості Доу-Джонса, індекс FTSE4Good та індекс Domini Social.

Щоб оцінити соціальну відповідальність корпорацій за кордоном існують спеціальні етичні індекси, одним з яких є FTSE4Good, який охоплює такі сфери діяльності як : забезпечення екологічної стійкості, створення позитивної взаємодії із зацікавленими сторонами та захист і підтримка прав людини.

Для оцінки фінансової діяльності компаній, що є міжнародними лідерами сталого розвитку, застосовується індекс глобальної сталості Dow Jones Sustainability World Index (DJSI). Річний огляд компаній, які відповідають критеріям цього індексу, базується на оцінці економічних показників, показників впливу на навколишнє середовище та соціальної діяльності, враховується корпоративне управління, стандарти в галузі поставки та умови праці.

Щодо України, можна сказати, що етичне інвестування розвинене слабо, а отже треба плідно працювати у цій сфері. Поступово стає все більш очевидним, що ігнорувати етичні норми - означає шкодити бізнесу. А значить, етична діяльність не тільки вигідна і прибуткова, але й перспективна.

Науковий керівник: асист. Дудкін О.В.